

Ikäihmisten perhehoidon toimintaohje, palkkiot, kulukorvaukset sekä käynnistämiskorvaus
596/00.01.01.01/2022

Aluehallitus 30.11.2022 § 216

Lisätiedot va. Toimialuejohtaja Eija Rieppo, p. 013 330 4510, eija.rieppo@siunsote.fi.

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus hyväksyy ikäihmisten perhehoidon toimintaohjeen ja vahvistaa ikäihmisten perhehoidon hoitopalkkiot, kulukorvaukset sekä käynnistämiskorvaukset 1.1.2023 lukien. Hyväksytyt hoitopalkkiot, kulukorvaukset sekä käynnistämiskorvaukset sisältävät sosiaali- ja terveystieteiden esittämät vuodelle 2023 tarkoitetut korotukset.

Aluehallitus valtuuttaa ikäihmisten toimialuejohtajan tekemään palkkioihin ja korvauksiin tai muita vastaavia muutoksia, jotka ovat luonteeltaan teknisiä tai perustuvat lakisääteisiin vähimmäismääriin tai indeksikorotuksiin.

Päätös Hyväksyttiin.

Selostus Perhehoito on hoidon tai muun osa- tai ympärivuorokautisen hoivan ja huolenpidon järjestämistä perhehoitajan yksityiskodissa tai hoidettavan kotona. Perhehoito perustuu perhehoidosta annettuun lakiin (263/2015). Lisäksi Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella Siun sotessa ikäihmisten perhehoitoa ohjataan toimialuekohtaisella toimintaohjeella, joka on viimeksi hyväksytty 27.2.2020 (yhtymähallitus 42 §).

Ikäihmisten perhehoidon toimintaohjeessa kuvataan, kuinka Siun sotessa toteutetaan ikäihmisten toimeksiantosopimussuhteista perhehoitoa. Toimintaohjeen tavoitteena on huolehtia siitä, että toimintatavat ikäihmisten perhehoidon toteuttamisessa ovat yhdenmukaiset koko alueella. Toimintaohje ohjaa perhehoidon järjestäjää, perhehoidossa olevaa henkilöä ja perhehoitajaa. Toimintaohjeessa kuvataan perhehoidon keskeiset käsitteet, perhehoidon toteuttaminen, korvauseriaatteet, perhehoitajan asema ja tuenmuodot. Ikäihmisten perhehoidon toimintaohjeen lisäksi on Siun soten perhehoidon yhteinen toimintaohje, joka käsittelee kaikkia perhehoidon toimialueita. Mikäli toimialuekohtainen toimintaohje on ristiriidassa yleisen perhehoidon toimintaohjeen kanssa, noudatetaan yleisessä toimintaohjeessa annettuja ohjeita ja linjauksia.

Siun sotessa Ikäihmisten palvelujen toimialueella on yhteensä 23 ikäihmisille tarkoitettua toimeksiantosuhteista perhekotia. Lisäksi kaksi ammatillista perhekotia, joissa tarjotaan pitkä- ja lyhytaikaista ammatillista perhehoitoa. Kiertäviä perhehoitajia on 14.

Ikäihmisten kotona asumisen tukeminen ja iäkkäiden määrän kasvu edellyttää vaihtoehtoisia ja asiakaslähtöisiä tuki- ja palvelumuotoja, johon muun muassa monipuolisilla perhehoidon palveluilla vastataan. Perhehoidon palveluja on tarjottu Siun sotessa vuodesta 2017 alkaen, toiminta on kasvanut ja laajentunut vuosittain. Vuonna 2021 uutena perhehoidon palvelumuotona aloitettiin ikäihmisille kohdennettu kiertävä perhehoito. Kiertävän perhehoidon avulla tuetaan kotihoitoa ja omaishoitoa sekä myöhennetään säännöllisten palvelujen tarvetta.

Ikäihmisten perhehoidon palkkioihin on tehty ainoastaan indeksikorotukset vuodesta 2017 lähtien. Perhehoidon ylläpitäminen nykyisellä tasolla edellyttää, että palkkioita tarkistetaan ja palkkioiden määrässä huomioidaan nykyinen kulukehitys. Perhehoidon laajentamista suunniteltaessa palkkioiden tarkistaminen on välttämätöntä, sillä perhehoitoa ei ole vielä tarjota tasaisesti hyvinvointialueella huomioiden perhehoidon eri muodot. Perhehoidon saatavuushaasteet vaikuttavat kotihoidon ja asumispalvelujen käyttöön sekä omaishoitajien vapaiden järjestämiseen unohtamatta asiakkaiden oikeutta yhdenmukaisiin palveluihin.

Palkkioiden tarkastamisen yhteydessä poistetaan pitkäaikaisesta ja lyhytaikaisesta perhehoidosta 1. ryhmän palkkio, koska ko. palkkioluokkiin ei ole ohjautunut asiakkaita ja palkkion taso ei ole innoittanut perhehoitajia tehtävään. Lyhyt ja pitkäaikaiseen perhehoitoon ohjautuvat asiakkaat ovat raskashoitaisempia, joten palkkioiden tarkistaminen painottuu enemmän hoivaa ja huolenpitoa tarvitsevien asiakkaiden hoivaan ja huolenpitoon, asiakkaisiin, joita voidaan tukea perhehoidon keinoin ja välttää ympärivuorokautinen hoitajamitoituksen alainen palveluasuminen.

Ikäihmisten kiertävän perhehoidon palkkiot esitetään muutettavaksi tuntiperusteiseksi palkkioksi. Tuntiperusteinen palkkio mahdollistaa sen, että hoitaja saa korvauksen todellisista tehdyistä työtunneista ja palvelunjärjestäjälle ei tule kustannuksia palvelusta, jota ei ole toteutettu. Kiertävän perhehoidon palkkiot ovat olleet kolmessa eri palkkioryhmässä vielä vuonna 2022 ja kiertävää perhehoitoa on käytetty keskimäärin 6 - 8 h/viipymä. Kiertävän perhehoidon palkkioiden määrittämisessä painotus on kotona asumisen tukemisessa ja lyhytkestoisessa huolenpidon mahdollistamisessa asiakkaan omaan kotiin täydentämään kotihoidon ja omaishoidon palveluja.

Perhehoitolain (263/2015) 16 § mukaisen hoitopalkkion vähimmäismäärä perhehoidossa olevaa henkilöä kohden on 1.1.2023 alkaen 879,41 euroa kalenterikuukaudessa. Hoitopalkkioiden määrää tarkistetaan vuosittain työntekijän eläkelain (395/2006) § 6 tarkoitetulla palkkakertoimella. vuodelle 2023 vahvistettu palkkakerroin on 1,558 jolloin vähimmäismääräiset hoitopalkkiot nousevat 1.1.2023 alkaen vuoden 2022 tasosta 3,8 prosenttia.

Perhehoidon palkkioita määrittäessä laskennassa on käytetty vertailukohtana muiden hyvinvointialueiden ikäihmisten perhehoidon

palkkioluokkia. Kun sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa indeksikorotukset ja mikäli niihin tulee muutoksia, nyt esitettyjä palkkioita tarkistetaan muutosten osalta.

Aluehallituksen hyväksyessä 1.1.2023 voimaan tulevan ikäihmisten perhehoidon toimintaohjeen, palkkiot, kulukorvaukset ja käynnistämiskorvaukset, nykyiset toimeksiantosopimukset irtisanotaan ja perhehoitajille tehdään uudet toimeksiantosopimukset irtisanomisajan puitteissa.

Linkit sosiaali- ja terveysministeriön asetuksiin (2) ja muistioon:

[Sosiaali- ja terveysministeriön asetus palkkakertoimesta vuodelle 2023 \(stm.fi\)](#)

[Sosiaali- ja terveysministeriön asetus työeläkeindeksistä vuodelle 2023 \(stm.fi\)](#)

[Muistio: Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen palkkakertoimesta ja työeläkeindeksistä vuodelle 2023 \(20.10.2022\)](#)